

fra Maksimilijan Jurčić

POMOĆNI ODGOJITELJ NOVAKA

Prvi franjevac ubijen te krvave 1945. godine bio je fra Maksimilijan Jurčić. Njegovo ubojstvo, koje se dogodilo u siječnju, kao da daje naslutiti sve ono što će se uskoro početi događati na tlu cijele Hercegovine. Njegova krivnja bila je jedino ta što je činio dobro Božjem narodu.

Iako život fra Makse, kako su ga braća od milja zvala, nije bio odveć dug, svega trideset i tri godine, on nam ipak daje nekoliko neobičnih i poticajnih impulsa za nas danas. Rođen je 1913. godine u Ružićima, gdje je ujedno završio i pučku školu da bi zatim školovanje nastavio na Širokom Brijegu, kao i sve druge njegove kolege. Međutim, zanimljivo je kako je gimnaziju pohađao kao „vanjski đak“, a ne kao sjemeništarač. Kandidat za redovništvo i svećeništvo postaje tek nekoliko mjeseci nakon završetka šestoga razreda gimnazije.

Osim na Širokom Brijegu, školovanje je proveo u Mostaru i u Rimu. Po povratku iz Rima, njegovo zdravlje, koje je već od novicijskih dana bilo krhko, postaje još nepodnošljivije. Naime, te 1939. godine, fra Maksi su radi defekta u kralježnici skrojili neku vrstu „oklopa“, koji je morao nositi na sebi do konca svoga života. Koliko je bila nepodnošljiva ta bolest, svjedoči izjava njegova doktora, koji je smatrao kako će fra Maksimilijan biti oslobođen služenja vojnoga roka čim odgovorni u vojsci vide taj oklop. Nažalost, to se nije dogodilo te je ipak morao na služenje vojnoga roka. Potaknut svim tim, njegov će ga kolega, fra Častimir, nazvati „patnikom jobovske strpljivosti“.

Unatoč velikim zdravstvenim teškoćama, fra Maksimilijan, početkom rujna 1941. godine, po povratku iz Niša, gdje je bio na odsluženju vojnoga roka, započinje pastoralno djelovanje u Hercegovini. Iako će u Blizancima provesti svega nekoliko mjeseci, iz toga se kratka razdoblja opaža jedna matrica, koja će biti vidljiva u njegovu sveukupnom pastoralnom djelovanju u Hercegovini, točnije rečeno u Gorici i na Humcu.

Fra Makso je bio iznimno nadaren za glazbu te je taj svoj talent znao staviti u službu Božjem narodu. To je posebno dolazilo do izražaja u vođenju Društva sv. Ante, koje je uspješno vodio na svim mjestima gdje je bio. Uolikoj je mjeri bio prihvaćen od naroda, svjedoči primjerice sljedeća činjenica. Nakon što je svega nekoliko mjeseci boravka u Blizancima dobio premještaj u Goricu, na provincija-

fra Makso s bogoslovima, fratriba i provincijalom, sjedi drugi sdesna

lovu je adresu u Mostaru stigla zamolba od župljana iz Blizanaca, s imenima od 2000 vjernika, da se fra Maksimilijana ostavi u župi. Razlog je bio taj što je prema njima pogodio vjerski osjećaj naroda, što je kao pastir prirastao svom stadu, osjetio njegove potrebe te što je dobro radio s Društvom sv. Ante.

U svemu tome na vidjelo izlazi još jedna važna stvar, za jednoga redovnika možda i najteža: poslušnost. Iako su ga vjernici odlično prihvatili u Blizancima, na provincijalovo pismo u kojem mu njegov poglavar iznosi određene planove i ponude za njegov daljnji pastoralni rad i za moguće dodatno školovanje, fra Maksimilijan se u potpunosti stavlja provincijalu na raspolaganje, govoreći kako provincijal poznaje njegove sposobnosti, i tjelesne i duhovne, i da će sasvim sigurno donijeti dobru odluku, a on će ju redovnički prihvatiti. Tako fra Makso već na samom početku svoga pastoralnog djelovanja pokazuje da, stavljanjem svoga života u provincijalove ruke, zapravo svoj život stavlja u Božje ruke.

Nakon kratka boravka u Blizancima, fra Makso svoje pastoralno djelovanje nastavlja u Gorici, a 1943. godine premješten je na Humac. Osim već standardnih službi, kao što je voditelj Društva sv. Ante i duhovnik mladeži, postaje i pomoćni odgojitelj novaka u novicijatu. Na Humcu ostaje svega godinu dana te će se zbog ratnih okolnosti zajedno s prvim mešтром novaka i s novacima skloniti u Veljake, gdje će se jedno kratko razdoblje brinuti za sjemeništare sedmoga i osmoga razreda.

Iz toga razdoblja, iz listopada 1944. godine, potječe Maksina prepiska s provincijalom, koja će uvelike utjecati na njegov život. Iz nje se, kao što je već ranije istaknuto, jasno očituje njegovo duboko razumijevanje zavjeta poslušnosti te činjenica da je uistinu živio franjevačke ideale.

Na provincijalov upit gdje bi želio poći, jer su se privremeno sklonili u Veljake, fra Maksimilijan ističe sljedeće: „Ako hoćete, ja idem na Humac, iako je nezgodno. Ako hoćete, da se sklonem gdje – neka bude, ali ipak volim, da Vi odredite! No Humac nije poželjan, ali ako trebam gvardijanu – idem.”

Iako je svjestan kako na Humcu prijeći ratna opasnost, jer su prije nekoliko mjeseci ranije iz njega pobjegli, fra Makso se unatoč tome stavlja provincijalu na raspolaganje da ga pošalje upravo na Humac. Međutim, iz njegovih se riječi itekako da zaključiti kako on ni najmanje ne nameće provincijalu svoju želju, nego odluku prepušta njemu, svjestan, kako je već rečeno, da Bog na jedan takav čudesan način upravlja životom jednoga redovnika. Upravo će ga na Humcu za svega dva-tri mjeseca zateći komunisti, te će ga u jeku povlačenja pred protivničkom vojskom povesti sa sobom te ga na kraju 28. siječnja 1945. pogubiti kod Vrgorca.

Iako je fra Maksimilijan bio slaba i krhka zdravlja, taj se mladi redovnik, ubijen sa svega 33 godine, pokazao kao fratar iznimno snažna i jaka duha. Bez imalo dvojbe može se reći kako je taj duh na neki način prožimao i snažio njegovo slabo tijelo. Fizički potrošen, još k tomu pod teretom „oklopa“, koji je godinama postojano nosio, iza sebe ostavlja izvanredan primjer na koji način živjeti franjevačke ideale, osobito zavjet poslušnosti, zavjet koji je najteže živjeti. Iako mu je ljudski gledano taj zavjet na neki način oduzeo život, on mu je istodobno darovao Život.

Nebeski Oče, tvoj nam je Sin, Isus Krist na drvu križa ostavio izvrstan primjer poslušnosti, poslušnosti sve do smrti. Daj da slijedeći njegov primjer, i mi odvažno koračamo ovim svijetom, svjesni kako je Bog onaj koji upravlja svima. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

fra Maksimilijanova krunica pronađena u Vrgorcu na mjestu iskapanja njegovih ostataka

fra Renato Galić

SLUGA BOŽJI FRA ANDRIJA TOPIĆ I 49 BRAĆE

SVJEDOCI VJERE

Zagreb, 2026.